

Z A K O N

O PROFESIJAMA OD POSEBNOG INTERESA ZA REPUBLIKU SRBIJU I USLOVIMA ZA NJIHOVO OBAVLJANJE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se posebni uslovi u pogledu minimuma kompetencija potrebnih za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, kao i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: profesije od posebnog interesa).

Odredbe ovog zakona primenjuju se na sve profesije od posebnog interesa, osim ako je zakonom koji uređuje oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa propisano drugačije.

Član 2.

Pojmovi navedeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) profesija od posebnog interesa – profesionalna delatnost ili skup profesionalnih delatnosti utvrđenih zakonom, kod kojih je pristup i obavljanje, odnosno način obavljanja delatnosti, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom donetim na osnovu zakonskih ovlašćenja, neposredno ili posredno uslovljen posedovanjem određenih profesionalnih kvalifikacija;

2) uslovi za obavljanje profesije od posebnog interesa – skup formalnih i profesionalnih kvalifikacija za obavljanje određene profesije od posebnog interesa, koji su propisani zakonom ili podzakonskim aktom;

3) formalna kvalifikacija – diploma, svedočanstvo ili druga javna isprava o stečenom formalnom obrazovanju, izdata u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje;

4) profesionalna kvalifikacija – obuhvata formalnu kvalifikaciju i dodatno stručno osposobljavanje i usavršavanje koje se obavlja tokom ili nakon sticanja formalne kvalifikacije, a dokazuje se diplomom ili drugom javnom ispravom izdatom u skladu sa zakonom;

5) kompetencija – integrisani skup znanja, veština, sposobnosti i stavova koji omogućuje pojedincu efikasno obavljanje aktivnosti u datoj profesiji;

6) nadležno ministarstvo – ministarstvo u čijem su delokrugu poslovi državne uprave koji se odnose na oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa;

7) nadležna organizacija – pravno lice kojem je zakonom povereno vršenje javnih ovlašćenja koja se odnose na profesiju od posebnog interesa;

8) nadležno telo – telo koje je aktom nadležnog ministarstva određeno za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesionalne delatnosti koje omogućuje pristup profesijama od posebnog interesa.

Član 3.

Listu profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju u određenoj oblasti utvrđuje Vlada, na predlog nadležnog ministarstva.

Nadležna ministarstva mogu, u skladu sa zakonom, predlagati nove profesije od posebnog interesa ukoliko je njihovo obavljanje od posebnog interesa za

Republiku Srbiju ili obavljanje profesije zahteva precizno poznavanje pravnog sistema i pozitivnih propisa Republike Srbije i kada je savetovanje, odnosno pomoć u vezi sa poznavanjem pravnog sistema i pozitivnih propisa Republike Srbije stalni i bitni sadržaj obavljanja te profesije ili postoji drugi uslov utvrđen zakonom.

Član 4.

Uslovi u pogledu formalnih i profesionalnih kvalifikacija za obavljanje profesije od posebnog interesa utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa (u daljem tekstu: posebni zakon).

Nadležno ministarstvo, u skladu sa uslovima iz stava 1. ovog člana, propisuje minimum potrebnih kompetencija koje se stiču odgovarajućim obrazovanjem i dodatnim stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem za obavljanje profesionalne delatnosti, koje omogućuju pristup profesijama od posebnog interesa.

Aktom iz stava 2. ovog člana nadležno ministarstvo utvrđuje i sastav i način rada nadležnog tela za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

Nadležno ministarstvo na svojoj zvaničnoj internet stranici omogućava dostupnost informacija o profesijama od posebnog interesa, uslovima za njihovo obavljanje i nadležnom telu.

Član 5.

Lice zainteresovano za obavljanje profesije od posebnog interesa podnosi zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje te profesije nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnoj organizaciji.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi i lice kome je prethodno izvršeno priznavanje strane formalne kvalifikacije, u skladu sa propisima koji uređuju priznavanje stranih školskih i visokoškolskih isprava.

Uz zahtev iz stava 1. ovog člana koji sadrži podatke o identitetu, prebivalištu i adresi podnosioca (ime, prezime, ime jednog roditelja, broj pasoša za strane državljane, datum rođenja, mesto rođenja, država i adresa stalnog stanovanja, državljanstvo, elektronska adresa i kontakt telefon), prilažu se i isprave, odnosno overene kopije isprava kojima podnosilac zahteva dokazuje ispunjenost uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

Član 6.

Kada je podnosilac zahteva lice koje je steklo formalnu kvalifikaciju po propisima Republike Srbije, nadležno telo utvrđuje da li postoji razlika u stečenim kompetencijama iz formalne kvalifikacije u odnosu na propisani minimum potrebnih kompetencija.

Kada je podnosilac zahteva lice koje je steklo formalnu i/ili profesionalnu kvalifikaciju po propisima druge države, u postupku utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa, nadležno telo, odnosno nadležna organizacija utvrđuje da li postoji razlika u stečenim kompetencijama iz formalne kvalifikacije i profesionalne kvalifikacije u odnosu na propisani minimum potrebnih kompetencija.

Na osnovu st. 1. i 2. ovog člana, nadležno telo predlaže nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnoj organizaciji da donese rešenje kojim:

1) utvrđuje da je lice steklo minimum potrebnih kompetencija za sticanje profesionalne kvalifikacije;

2) utvrđuje dodatne ispite, odnosno stručno osposobljavanje i usavršavanje, potrebno za sticanje nedostajućih kompetencija za obavljanje profesija od posebnog interesa, nakon čega će moći da pristupi postupku za sticanje profesionalne kvalifikacije;

3) odbija zahtev, u slučaju da utvrdi bitne i nenadoknadive razlike u stečenim kompetencijama koje se ne mogu nadoknaditi polaganjem ispita, odnosno obavljanjem stručne prakse.

U postupku po zahtevu lica iz člana 5. stav 2. ovog zakona nadležno telo može da traži mišljenje odgovarajuće obrazovne ustanove u Republici Srbiji o stečenom obrazovanju i stečenim kompetencijama, pri čemu će ta ustanova izvršiti upoređivanje programa obrazovanja ustanove u kojoj je kandidat stekao svoje formalne kvalifikacije u drugoj državi sa programom obrazovanja za istu profesiju na istom nivou obrazovanja u Republici Srbiji.

Odgovarajućom obrazovnom ustanovom iz stava 4. ovog člana smatra se visokoškolska ustanova čiji je osnivač Republika Srbija ili autonomna pokrajina, u skladu sa propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje, odnosno odgovarajuća srednjoškolska ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, u skladu sa propisima kojima se uređuje srednje obrazovanje i vaspitanje.

Član 7.

Nadležno ministarstvo, odnosno nadležna organizacija, na osnovu predloga nadležnog tela, donosi rešenje, i to:

- 1) u roku od tri meseca od dana podnošenja urednog zahteva;
- 2) u roku od mesec dana od dana kada lice dostavi dokaz da je položilo ispite, odnosno obavilo stručno osposobljavanje i usavršavanje iz člana 6. stav 3. tačka 2) ovog zakona;

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno.

Član 8.

Podzakonski akt iz člana 3. stav 1. ovog zakona Vlada će doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Objedinjeni predlog akta iz stava 1. ovog člana sačinice Generalni sekretarijat Vlade, na osnovu predloga nadležnih ministarstava.

Član 9.

Do početka primene akta nadležnog ministarstva iz člana 4. stav 2. ovog zakona, uslovi za obavljanje profesija od posebnog interesa utvrđivaće se prema posebnom zakonu.

Lica koja su stekla profesionalnu kvalifikaciju za obavljanje profesija od posebnog interesa prema propisima koji su važili do početka primene akta nadležnog ministarstva iz člana 4. stav 2. ovog zakona, smatra se da ispunjavaju uslove za obavljanje tih profesija.

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a prestaje da važi danom početka primene zakona kojim će se urediti regulisane profesije i priznavanje profesionalnih kvalifikacija.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje je u odredbi člana 97. tač. 10. i 17. Ustava Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, br. 83/06 i 98/06), prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblastima zdravstva, obrazovanja, kulture, sporta, sistem javnih službi, kao i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Nacionalnim planom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije predviđeno je da do ulaska u Evropsku uniju Republika Srbija usvoji Zakon o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija, kojim će se na celovit način urediti oblast regulisanih profesijama i priznavanja profesionalnih kvalifikacija .

U periodu do donošenja tog zakona, postoji potreba za donošenjem opšteg propisa kojim će biti utvrđeni uslovi i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog značaja za Republiku, a koje su, već uređene ili će biti uređene zakonom ili drugim propisom, osim ukoliko je zakonom kojim se uređuje profesiju od posebnog interesa propisano drugačije.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, broj 99/14) izvršeno je usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa Zakonom o ratifikaciji Konvencije o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu („Službeni list SCG – Međunarodni ugovori”, broj 7/03).

Navedenim izmenama Zakona o visokom obrazovanju, propisan je postupak priznavanja strane visokoškolske isprave radi zapošljavanja, koji sprovodi ENIC/NARIC centar, organizaciona jedinica ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja. U tom postupku strani studijski programi vrednuju se s obzirom na: vrstu i nivo postignutih znanja i veština, sistem obrazovanja u zemlji u kojoj je visokoškolska isprava stečena; uslove upisa, kompetencija stečenih završetkom studijskog programa, prava koja iz strane visokoškolske isprave proističu u zemlji u kojoj je stečena i drugih relevantnih činjenica, a bez razmatranja formalnih obeležja i strukture studijskog programa.

Rešenjem o priznavanju strane visokoškolske isprave, utvrđuje se naučna, umetnička, odnosno stručna oblast u okviru koje je studijski program ostvaren, nivo i vrsta stečenog visokog obrazovanja i imenovanom licu se omogućava opšti pristup tržištu rada u Republici. Rešenje o priznavanju strane visokoškolske isprave ne oslobađa njegovog imaooca ispunjavanja posebnih uslova za obavljanje određenih profesija od posebnog interesa za Republiku, propisanih zakonom i drugim propisima.

Pored toga iako se završavanjem studijskih programa iz određene naučne, stručne odnosno umetničke oblasti stiče isti stručni, odnosno akademski naziv kako u zemlju, tako i u inostranstvu, ti studijski programi se mogu u određenoj meri razlikovati u pogledu sadržine i u pogledu kompetencija koje se završavanjem studijskih programa stiču.

Za obavljanje profesija koje su uređene posebnim propisima i čije je obavljanje od posebnog interesa za Republiku, neophodno je obezbediti da stečene kompetencije u celini i posebno u delu koji se odnosi na poznavanje pravnog sistema i odgovarajućih propisa nacionalnog karaktera, budu na odgovarajućem nivou i odgovarajućeg sadržaja.

U tom smislu, a posebno imajući u vidu da se u postupku priznavanja strane visokoškolske isprave radi zapošljavanja od imaoaca te isprave ne može tražiti da polaže dodatne ispite kojim se mogu nadoknaditi nedostajuće kompetencije, ukazala se potreba za donošenjem propisa kojim će se urediti odgovarajući postupak za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje određenih profesija od posebnog značaja za Republiku i za naknadno sticanje potrebnih kompetencija, za pristup obavljanju tih profesija.

Radi provere ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od značaja za Republiku za lica koja su stekla obrazovanje u inostranstvu, odnosno u Republici Srbiji, takođe je potrebno standardizovati minimalne kompetencije koje su neophodne za obavljanje određene profesije od značaja za Republiku.

Propisivanjem minimalnih kompetencija za obavljanje određene profesije, postupka i uspostavljanja nadležnih tela za proveru ispunjenosti tih kompetencija, obezbeđuje se da lice koje pristupa obavljanju profesije od posebnog interesa za Republiku, ima potrebne kompetencije za kvalitetno obavljanje te profesije.

Takođe, licima koja tokom obrazovanja nisu stekla minimum potrebnih kompetencija, ukoliko razlika u stečenim kompetencijama nije značajna, potrebno je omogućiti da polaganjem odgovarajućih ispita ili realizovanjem odgovarajuće stručne prakse, steknu uslov za pristup polaganju stručnog ispita za obavljanje određene profesije.

S obzirom da se uspostavljanjem nadležnih tela i propisivanjem uslova za obavljanje određenih profesija otvaraju nove mogućnosti u smislu pristupa radne snage tim profesijama, potrebno je propisati i pravni osnov za donošenje akta Vlade u kojem bi bile navedene sve profesije za koje se uslovi i pristup za njihovo obavljanje uređuju zakonom ili drugim propisom.

Kako bi se na odgovarajući način uredilo obavljanje određenih profesija od značaja za Republiku, potrebno je propisati pravni osnov koji omogućava da ministarstva nadležna za određene profesije mogu da propišu minimalne kompetencija potrebne za obavljanje tih profesija.

Radi obezbeđivanja svega napred navedenog, pripremljen je ovaj Nacrt zakona kao opšti propis na osnovu kog će se propisivati uslovi i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog značaja za Republiku, koje su uređene ili koje će biti uređene zakonom ili drugim propisom, osim ukoliko je zakonom koji uređuje profesiju od posebnog interesa propisano drugačije.

Usvajanje Zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje kojim se propisuju napred izneta rešenja, predstavlja korak u susret donošenju Zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje (u daljem tekstu: Predlog zakona) propisano je da je predmet ovog zakona uređivanje posebnih uslova u pogledu minimuma kompetencija potrebnih za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, kao i postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa.

Odredbе ovog zakona primenjuju se na sve profesije od posebnog interesa, osim ako je zakonom koji uređuje oblast, tj. delatnost u kojoj se profesija od posebnog interesa obavlja, propisano drugačije.

Članom 2. Predloga zakona definisano je značenje pojmova: profesija od posebnog interesa, formalna kvalifikacija, profesionalna kvalifikacija, kompetencija i dr.

Članom 3. Predloga zakona propisano je da Vlada utvrđuje listu profesija od posebnog interesa za Republiku, na predlog nadležnog ministarstva.

Propisani su slučajevi u kojima nadležno ministarstvo može predložiti novu uređenu profesiju od posebnog interesa.

Članom 4. Predloga zakona propisano je da se uslovi u pogledu formalnih i profesionalnih kvalifikacija za obavljanje profesije od posebnog interesa utvrđuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje određena oblast, tj. delatnost u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa i da nadležno ministarstvo, u skladu sa tim uslovima propisuje minimum potrebnih kompetencija koje se stiču odgovarajućim obrazovanjem i dodatnim stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem za obavljanje profesionalne delatnosti, a koje omogućuju pristup profesijama od posebnog interesa.

Pored minimuma potrebnih kompetencija, nadležno ministarstvo propisuje sastav i način rada tela nadležnog za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti posebnih uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa i na svojoj zvaničnoj internet stranici omogućava dostupnost informacija o profesijama od posebnog interesa, uslovima za njihovo obavljanje i nadležnom telu.

Članom 5. Predloga zakona propisano je ko je ovlašćen za podnošenje nadležnom ministarstvu, odnosno nadležnoj organizaciji zahteva za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje te profesije (lice zainteresovano za obavljanje profesije od posebnog interesa i lice kome je prethodno izvršeno priznavanje strane formalne kvalifikacije u skladu sa propisima o priznavanju stranih školskih i visokoškolskih isprava).

Propisani su podaci koje zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa treba da sadrži, kao i obaveza prilaganja isprava kojima podnosilac zahteva dokazuje ispunjenost uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

Članom 6. Predloga zakona propisana su ovlašćenja nadležnog tela u postupku razmatranja i odlučivanja po zahtevu za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa.

Članom 7. Predloga Zakona propisani su rokovi za donošenje rešenja po podnetom zahtevu za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa.

Članom 8. Predloga zakona utvrđen je rok u kome će na osnovu predloga nadležnih ministarstva objedinjeni predlog akta o listi profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju sačiniti Generalni sekretarijat Vlade.

Članom 9. Predloga zakona propisana je zaštitna odredba za lica koja su uslove za obavljanje profesija od posebnog interesa ispunila po ranijim propisima.

Članom 10. Predloga zakona propisano je stupanje na snagu – osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije, odnosno budžetu autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave.

S obzirom na to da je rok za donošenje podzakonskih akata kojima se uređuje nadležno telo koje će sprovesti postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa do ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju, u ovom trenutku nije moguće definisati visinu neophodnih sredstava potrebnih za rad tog tela.

V. RAZLOZI ZA USVAJANJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćeni tekst), hitno donošenje ovog zakona neophodno je kako bi se što pre stvorio pravni osnov da se za određene profesije od posebnog interesa propišu uslovi u pogledu minimuma potrebnih kompetencija i nadležno telo za utvrđivanje ispunjenosti tih uslova. Na taj način će se omogućiti da lica koja trenutno nemaju načina da steknu dodatne kompetencije za pristup profesiji od posebnog interesa steknu potrebne kompetencije.

**ANALIZA EFEKATA
PREDLOGA ZAKONA O PROFESIJAMA OD POSEBNOG INTERESA ZA
REPUBLIKU SRBIJU I USLOVIMA ZA NJIHOVO OBAVLJANJE**

1. PROBLEMI KOJE ZAKON TREBA DA REŠI

1) Problem nedostatka pravnog osnova za propisivanje bližih uslova u pogledu formalnih kvalifikacija za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju i mehanizama za proveru njihove ispunjenosti

2) Problem naknadnog sticanja odgovarajućih kompetencija za obavljanje profesija od posebnog interesa, kako za diplome stečene u Srbiji tako i za one stečene u inostranstvu

1) Problem nedostatka pravnog osnova za propisivanje bližih uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju i mehanizama za proveru njihove ispunjenosti

(1) Nedostatak pravnog osnova za propisivanje bližih uslova u pogledu formalnih kvalifikacija

Pod pojmom profesije od posebnog interesa za Republiku Srbiju Predlog zakona podrazumeva „profesionalnu delatnost ili skup profesionalnih delatnosti kod kojih je pristup i obavljanje, odnosno način obavljanja delatnosti na osnovu zakonskih, podzakonskih ili drugih akata donetih na osnovu zakonskih ovlašćenja, neposredno ili posredno uslovljen posedovanjem određenih profesionalnih kvalifikacija kao i profesionalna delatnost ili skup profesionalnih delatnosti kojima se bave članovi stručnih organizacija sa profesionalnim nazivom”.

Kod najvećeg broja profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, uslovi u pogledu formalnih kvalifikacija za obavljanje tih profesija nisu definisali konkretne kompetencije potrebne za obavljanje profesije, već samo stepen i vrstu obrazovanja ili stručni, odnosno akademski ili naučni naziva, a u nekim slučajevima čak vrstu ustanove na kojoj je obrazovanje stečeno.

Na primer, kod pravosudnih profesija (sudija, tužilac, advokat, javni beležnik, izvršitelj...) uslov u pogledu formalnog obrazovanja definisan je na sledeći način:

Propis	Uslov u pogledu formalnog obrazovanja
ZAKON O SUDIJAMA	<p>Član 43.</p> <p>Za sudiju može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koji je završio pravni fakultet, položio pravosudni ispit i koji je stručan, osposobljen i dostojan sudijske funkcije.</p>
ZAKON O PRAVOSUDNOM ISPITU	<p>Član 2. stav 1.</p> <p>Pravosudni ispit može polagati lice koje je diplomiralo na pravnom fakultetu i koje je posle završenog pravnog fakulteta steklo dve godine radnog iskustva na poslovima pravne struke u sudu, javnom tužilaštvu, javnom pravobranilaštvu i advokaturi ili tri godine radnog iskustva na poslovima pravne struke u organu za prekršaje, drugom državnom organu, organu teritorijalne autonomije i lokalne samouprave ili četiri godine radnog iskustva na poslovima pravne struke u preduzeću, ustanovi ili drugoj organizaciji</p>
ZAKON O JAVNOM TUŽILAŠTVU	<p>Član 76.</p> <p>Za javnog tužioca i zamenika javnog tužioca može biti izabran državljanin Republike Srbije koji ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima, koji je završio pravni fakultet, položio pravosudni ispit i dostojan je funkcije javnog tužioca</p>
ZAKON O JAVNOM BELEŽNIŠTVU	<p>Član 25.</p> <p>Za javnog beležnika može biti imenovano lice koje ispunjava sledeće uslove:</p> <p>3) da ima diplomu pravnog fakulteta u Republici Srbiji ili da je nostrifikovalo diplomu pravnog fakulteta stečenu izvan Republike Srbije;</p>
ZAKON O IZVRŠENJU I OBEZBEĐENJU	<p>Uslovi za imenovanje javnog izvršitelja</p> <p>Član 471.</p> <p>Stav 2.</p> <p>Za javnog izvršitelja može da se imenuje poslovno sposoban državljanin Republike Srbije koji ispunjava sledeće uslove:</p> <p>1) diplomirao je na pravnom fakultetu i ima položen ispit za javnog izvršitelja i pravosudni ispit;</p>
ZAKON O ADVOKATURI	<p>Uslovi za upis u imenik advokata</p> <p>Član 6</p> <p>Uslovi za donošenje odluke o upisu u imenik advokata, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, su:</p> <p>1) diploma pravnog fakulteta stečena u Republici Srbiji ili diploma pravnog fakulteta stečena u stranoj državi i priznata u skladu sa propisima koji uređuju oblast visokog obrazovanja;</p>

Iz priložene tabele može se videti da je uslov u pogledu formalnog obrazovanja propisana diploma pravnog fakulteta, odnosno završen pravni fakultet.

Ovakva definicija nije predstavljala problem do stupanja na snagu Zakona o visokom obrazovanju, i dok je u primeni bio Zakon o stručnim nazivima, kojim je bilo propisano da se završavanjem pravnog fakulteta stiče stručni naziv diplomirani pravnik.

Međutim, u važećem pravnom okviru visokog obrazovanja ovakav uslov nije dovoljno precizan. Naime, prema važećim propisima, studije iz oblasti pravnih nauka mogu se sticati na akreditovanim visokoškolskim ustanovama koje mogu biti i fakulteti, ali i visoke škole akademskih studija ili integrisani univerzitet, i to na osnovnim, master i doktorskim studijama, te ova formulacija osim što nije dovoljno precizna ima i diskriminacioni karakter.

Bez bližeg uređivanja, na osnovu trenutno propisanog uslova, završenog pravnog fakulteta, pod istim uslovima mogu da konkurišu lica sa završenim osnovnim studijama, strukovnim i akademskim, trogodišnjim ili četvorogodišnjim, lica sa završenim master studijama i doktorskim studijama, čak i kada prethodne nivoe studija nisu završili u oblasti pravnih nauka.

S druge strane, restriktivnim tumačenjem, za lica koja su završila studije iz oblasti pravnih nauka na visokoj školi akademskih studija, na integrisanom univerzitetu ili čak fakultetu koji se ne zove pravni fakultet, moglo bi se tvrditi da ne ispunjavaju uslov jer nisu završila pravni fakultet.

U praksi, poznat je primer advokatske komore koja je odbila da upiše pripravnike sa fakulteta koji se nije zvao pravni fakultet već je u svom nazivu sadržao naziv druge naučne oblasti iz koje realizuje studijske programe, iako je lice steklo stručni naziv diplomirani pravnik. U konkretnom slučaju može se reći da se radi o materijalno ispravnom stanovištu da je za obavljanje poslova advokata obavezno da je lice na studijama položilo predmete iz određenih oblasti prava iz kojih konkretno lice nije ni imalo ispite na studijama. Formalno gledano, nema pravnog osnova na osnovu kojeg bi advokatska komora mogla da se upusti u ovakvo tumačenje stečenog obrazovanja, jer ni u jednom propisu nisu propisane konkretne kompetencije potrebne za obavljanje poslova advokata, odnosno advokatskog pripravnika.

Pod autonomijom visokoškolskih ustanova spada i pravo da samostalno utvrđuju studijske programe. Upravo ovo pravo visokoškolskih ustanova, ali i nepostojanje pravnog osnova kojim bi se utvrdio minimum zajedničkih kompetencija za sticanje određenog stručnog, odnosno akademskog naziva, dovodi do situacije da u sistemu visokog obrazovanja imamo akreditovane studijske programe koji dovode do istog stručnog naziva, npr. diplomirani pravnik, a da se sadržaj studijskih programa u dobrom delu razlikuju.

(2) Nedostatak mehanizama za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa

Nedostatak mehanizama za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa u direktnoj je vezi sa problemom definisanja uslova u pogledu formalnog obrazovanja za obavljanje pojedinih profesija od posebnog značaja za Republiku, a zajednički im je nedostatak pravnog osnova za bliže uređivanje.

Postojanje pravnog osnova za propisivanje bližih uslovi u pogledu formalnog obrazovanja, odnosno definisanje konkretnih kompetencija koje se stiču na odgovarajućem nivou obrazovanja, zahtevalo bi i postojanje odgovarajućeg mehanizma za proveru ispunjenosti tih kompetencija, ali i za njihovo naknadno sticanje kako bi se licu omogućio pristup profesiji od posebnog interesa.

U primeru advokatske komore koji je naveden u podtački (1) jasno se vidi kakve su posledice nedostatka propisanih bližih uslova u pogledu formalnog obrazovanja i mehanizama za njihovu proveru.

Kada bi postojao propis kojim je definisan minimum zajedničkih kompetencija iz oblasti pravnih nauka i mehanizam, odnosno telo koje proverava da li je lice steklo te kompetencije i koje omogućava njihovo naknadno sticanje, advokatska komora bi imala pravni osnov da odbije upis u imenik advokatskih pripravnika za lice koje nema sve propisane kompetencije ili da upis uslovi polaganjem dodatnih ispita.

2) Problem naknadnog sticanja odgovarajućih kompetencija za obavljanje profesije od posebnog interesa, kako za diplome stečene u Srbiji tako i za one stečene u inostranstvu

Pre stupanja na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, broj 99/14) kojim je izvršeno usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa Zakonom o ratifikaciji Konvencije o priznavanju kvalifikacija iz oblasti visokog obrazovanja u evropskom regionu („Službeni list SCG – Međunarodni ugovori”, broj 7/03, u daljem tekstu Lisabonska konvencija), postupak priznavanja stranih visokoškolskih isprava (u daljem tekstu profesionalno priznavanje) sprovodio se na visokoškolskim ustanovama. U tom postupku visokoškolske ustanove su mogle, i uglavnom su tražile od kandidata da polažu dodatne ispite. Postupak se završavao rešenjem kojim se diploma stečena u inostranstvu priznaje kao diploma stečena na visokoškolskoj ustanovi koja je sprovela postupak priznavanja.

Nakon usklađivanja ovog postupka sa Lisabonskom konvencijom, licu koje je podnelo zahtev za profesionalnim priznavanjem utvrđuje se naučna, umetnička, odnosno stručna oblast u okviru koje je studijski program ostvaren, nivo i vrsta stečenog visokog obrazovanja bez priznavanja i upoređivanja sa zvanjima koja se stiču u Republici Srbiji, i bez mogućnosti da se traži polaganje dodatnih ispita. Rešenje o profesionalnom priznavanju omogućava opšti pristup tržištu rada u Republici, ali lice na čije je ime izdato nije oslobođeno od ispunjavanja posebnih uslova koji su propisani za obavljanje određene profesije.

Kod profesija od posebnog interesa, kod kojih je neophodno da su kompetencije u delu koji se odnosi na poznavanje pravnog sistema i odgovarajućih propisa nacionalnog karaktera stečene na odgovarajućem nivou, zbog nedostatka pravnog osnova nije moguće od lica kome je izvršeno profesionalno priznavanje tražiti da ove kompetencije naknadno stekne. Ovakva pravna praznina praktično znači da pristup obavljanju profesija od posebnog interesa može da ima i lice koje ne poznaje domaći sistem i propise koji su od presudnog značaja za obavljanje profesije od posebnog interesa.

2. CILJEVI KOJI SE POSTIŽU DONOŠENJEM ZAKONA

1) Stvoren pravni osnov za propisivanje bližih uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju i mehanizama za proveru njihove ispunjenosti

Ključna predložena rešenja

- Vlada ima ovlašćenje da utvrdi listu profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, na predlog nadležnih ministarstava (član 3. stav 1. Predloga zakona)

U akt Vlade o profesijama od posebnog interesa mogu se uvrstiti samo profesije koje su prethodno utvrđene zakonom ili drugim propisom. Nadležno ministarstvo predlaže Vladi uvrštavanje prethodno utvrđenih profesija od posebnog interesa iz svog delokruga u listu profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju.

- Nadležna ministarstva imaju ovlašćenja da na osnovu ovog zakona utvrde minimum potrebnih kompetencija stečenih na odgovarajućem nivou obrazovanja, sastav i način rada nadležnog tela za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti

uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa. (član 4. stav 2. i 3. Predloga zakona)

Ovim podzakonskim aktom definišu se kompetencije koje lice mora da ima uz uslov u pogledu formalne kvalifikacije. Na primeru pravosudnih profesija, to bi značilo da se uslov u pogledu formalne kvalifikacije (završen pravni fakultet) precizira navođenjem minimuma zajedničkih kompetencija iz oblasti pravnih nauka koje moraju biti savladane na studijama (npr. obligaciono, radno, građansko, krivično, privredno, radno, procesno, upravno pravo i sl.), što garantuje da to lice ima potrebna znanja za pristup profesionalnoj kvalifikaciji, odnosno u konkretnom slučaju pravosudnom ispitu.

2) Stvoren pravni osnov za sticanje odgovarajućih kompetencija za obavljanje profesije od posebnog interesa, kako za diplome stečene u Srbiji tako i za one stečene u inostranstvu

Ključna predložena rešenja

Propisana mogućnost da postupkom za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa, nadležno telo ima mogućnost da nadležnom ministru predloži donošenje rešenja kojim utvrđuje licu obavezu da položi određene ispite, odnosno obavi stručnu praksu, čime će steći nedostajuće kompetencije, kao i rok za njihovo polaganje, odnosno obavljanje, nakon čega će moći da pristupi postupku za sticanje profesionalne kvalifikacije. (član 6. stav 3. tačka 2 Predloga zakona).

Davanjem mogućnosti da se donese ovakvo rešenje, prevazilazi se situacija u kojoj lice na studijama za sticanja formalne kvalifikacije nije steklo kompetencije iz svih oblasti koje su utvrđene minimumom zajedničkih kompetencija za određenu profesiju od posebnog interesa. Na ovaj način deo dodatne kompetencije mogu steći kako lica koja su studije završila u Republici Srbiji ali i lica koja su obrazovanje stekli u inostranstvu i kojima je izvršeno profesionalno priznavanje strane visokoškolske isprave.

2) Pripremljena tela i postupci koje će sprovesti postupak priznavanja profesionalnih kvalifikacija nakon donošenja zakona koji će urediti regulisane profesije i priznavanje stranih kvalifikacija u skladu sa direktivom Evropske unije

U okviru procesa pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, Republika Srbija obavezala se da u periodu pre pristupanja Evropskoj uniji donese Zakon o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija, kojim će u domaći pravni sistem biti transponovane direktive 2005/36/EZ (CELEX 32005L0036 i 2013/55/EU) koje se odnose na međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija između državljana zemalja članica Evropske unije, uključujući i mere koje olakšavaju ostvarivanje prava na poslovno nastanjanje i slobodu pružanja usluga. Donošenje ovog zakona deo je Nacionalnog plana za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacrtom zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija (u daljem tekstu Nacrt zakona o regulisanim profesijama), koji je bio na javnoj raspravi u toku 2016. godine, i čije je donošenje u Godišnjem planu rada Vlade predviđeno za 3. kvartal 2017. godine, puna primena odložena je do momenta ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju.

Polazeći od objektivne potrebe za rešavanjem problema navedenih u tački 1. ove analize, i imajući u vidu preuzete obaveze za uređivanje sistema regulisanih profesija i priznavanja profesionalnih kvalifikacija, Predlog zakona preuzeo je određena rešenja iz Nacrta zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija.

Utvrđivanjem liste profesija od posebnog interesa, propisivanjem minimalnih zajedničkih kompetencija za obavljanje profesija od posebnog interesa i uspostavljanjem nadležnih tela po modelu iz Nacrta zakona o regulisanim profesijama, stvoriće se institucionalni kapaciteti za primenu tog zakona po ulasku Srbije u Evropsku uniju.

3. DA LI SU RAZMATRANE ALTERNATIVE PREDLOŽENIM REŠENJIMA

Rešenja predložena u ovom predlogu zakona modelirana su po uzoru na Nacrt zakona o regulisanim profesijama. Osim toga što su adekvatna za rešavanje uočenih problema u vezi sa profesijama od posebnog interesa, imaju za cilj da se institucionalni kapaciteti koji će se stvoriti primenom ovog zakona iskoriste, uz odgovarajuća prilagođavanja, za primenu Zakona o regulisanim profesijama kada bude počela njegova primena po ulasku Republike Srbije u Evropsku uniju, zbog čega nije bilo potrebe za razmatranjem alternativnih rešenja

4. ZAŠTO JE DONOŠENJE ZAKONA NAJBOLJE ZA REŠAVANJE PROBLEMA

Problemi koje ovaj zakon treba da reši nastali su zbog nepostojanja pravnog okvira za njihovo rešavanje.

S obzirom da je gotovo za sve profesije od posebnog interesa neophodno propisati pravni osnov na osnovu kojeg bi se uredio način propisivanja bližih uslova u pogledu formalnih kvalifikacija i mehanizama za proveru ispunjenosti uslova, moguće je ili izmeniti sve pojedinačne propise, ili, što je celishodnije, doneti jedan zakon koji se primenjuje na sve profesije.

Primena ovog zakona na profesije koje su regulisane zakonom ili drugim propisom donetog do stupanja na snagu ovog zakona, je supsidijarna.

5. NA KOGA ĆE I KAKO ĆE I KAKO NAJVEROVATNIJE UTICATI REŠENJE U ZAKONU

Primena Zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje ostvariće, neposredno ili posredno, pozitivan uticaj na:

- građane koji žele da se bave profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju;

Pozitivan uticaj na građane ogleda se u pravnoj sigurnosti koju donosi propisivanje jasnih uslova i postupka za proveru za obavljanje profesija od posebnog interesa za Republiku Srbiju, bez obzira da li su formalnu kvalifikaciju stekli u Srbiji ili u inostranstvu.

- građane, privredu i društvo u celini

Propisivanje minimuma zajedničkih kompetencija dovešće do standardizacije kvalifikacija koje su neophodne za obavljanje profesija od posebnog interesa. Standardizacija kvalifikacija će nesumnjivo uticati na povećanje kvaliteta usluga koje pružaju profesionalci koji obavljaju profesije od posebnog interesa, od čega će koristiti imati i građani i privredni subjekti koji koriste njihove usluge.

6. KAKVE TROŠKOVE ĆE PRIMENA ZAKONA STVORITI GRAĐANIMA I PRIVREDI

Primena ovog zakona stvoriće troškove i za građane koji žele da se bave profesijama od posebnog interesa, u vidu naknada od kojih će se finansirati rad tela nadležnog za proveru ispunjenosti uslova. Visina takse za zahtev za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa biće propisana Zakonom o republičkim administrativnim taksama.

Rad nadležnih tela stvoriće troškove po budžet Republike Srbije u vidu naknade za rad lica koja učestvuju u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.

U ovom trenutku nije moguće predvideti broj nadležnih tela koje će nadležna ministarstva na osnovu ovlašćenja iz člana 4. Predloga zakona formirati, samim tim nije moguće dati procenu troškova za rad nadležnih tela. Naime, iako su u nacrtu zakona kao oblasti u kojima se naročito utvrđuju uslovi u pogledu formalnih i profesionalnih kvalifikacija, pomenuti medicina, obrazovanje, pravo i bezbednost, nesumnjivo je da će se podzakonski akti iz člana 4. stav 2. Predloga zakona doneti o u oblastima arhitekture, inženjerstva i drugim u kojima postoje profesije od posebnog interesa. Takođe, nije moguće ni predvideti sastav nadležnih tela za proveru ispunjenosti uslova, s obzirom da će nadležno ministarstvo utvrditi sastav tela u skladu sa specifičnostima pojedinačne profesije od posebnog interesa.

7. DA LI POZITIVNI EFEKTI ZAKONA OPRAVDAVAJU TROŠKOVE KOJE ĆE ON STVORITI?

Pozitivni efekti zakona ogledaju se u unapređenju kvaliteta obavljanja profesija od posebnog interesa i u uspostavljanju mehanizama za proveru ispunjenosti uslova za obavljanje profesija (nadležnih tela) što će poslužiti kao svojevrsna sistemski priprema za punu primenu Zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija kada Republika Srbija uđe u Evropsku uniju.

Kvalitetno obavljanje profesija od posebnog interesa od izuzetne je važnosti za sve građane i privredne subjekte u Republici Srbiji. S obzirom da pozitivni efekti ovog zakona utiču na povećanje kvaliteta usluga pruženih u okviru profesija od posebnog interesa, opravdani su troškovi koje će zakon stvoriti.

Na povećanje kvaliteta profesija od posebnog interesa uticaće:

- utvrđivanje minimuma zajedničkih kompetencija stečenih na odgovarajućem nivou obrazovanja (visokoškolske ustanove koje obrazuju kadar koji prema važećim propisima ispunjavaju uslov u pogledu obrazovanja za obavljanje profesija od posebnog interesa, težiće da usklade svoje studijske programe sa minimumom zajedničkih kompetencija koje bude propisalo nadležno ministarstvo, što će dovesti do standardizacije ovih profesija u pogledu formalnih kvalifikacija). Standardizovani profesija (u pogledu formalnih kvalifikacija) predstavlja garanciju kvaliteta, odnosno garantuje da su sva lica sa određeno formalnom kvalifikacijom stekla znanja, veštine, sposobnosti i stavove neophodne za obavljanje te profesije;

- lica koja su završila srodne studijske programe i lica koja su stekla obrazovanje u inostranstvu moći će da nadoknade kompetencije koje nisu stekla na odgovarajućem nivou obrazovanja, bez upisivanja novih studija. što će omogućiti lakše prilagođavanje potrebama tržišta rada.

8. DA LI AKT STIMULIŠE POJAVU NOVIH PRIVREDNIH SUBJEKATA NA TRŽIŠTU I TRŽIŠNU KONKURENCIJU

Ovaj zakon nema za cilj stvaranje novih privrednih subjekata, već uvodi pravni osnov za uspostavljanje nadležnih tela koja će vršiti proveru ispunjenosti uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa. S obzirom da će nadležna tela uspostaviti nadležna ministarstva ne može se govoriti ni o stimulaciji tržišne konkurencije.

9. DA LI SU SVE ZAINTERESOVANE STRANE IMALE PRILIKU DA SE IZJASNE O ZAKONU

Nacrt zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje sačinila je Radna grupa formirana Rešenjem ministra prosvete, nauke i tehnološkog razvoja broj 119-01-291/2016-06 od 20. septembra 2016. godine, u koju su imenovani predstavnici Ministarstva pravde, Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje, Univerziteta u Novom Sadu, Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Pravnog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu i predstavnici Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Odbor za javne službe Vlade Republike Srbije, na osnovu člana 41. stav 3. Poslovnika Vlade („Službeni glasnik RS”, br. 61/06 – prečišćen tekst, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 i 76/14), na sednici održanoj 26. aprila 2017. godine, na predlog Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja doneo je Zaključak 05 broj 011-3774/2017, kojim je određeno sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje u periodu od 3. do 23. maja 2017. godine.

Nacrt zakona objavljen je na zvaničnoj internet stranici Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i na Portalu e-uprava, a zainteresovana lica mogla su u toku perioda trajanja javne rasprave da svoje primedbe, sugestije i predloge dostave preko posebnog formulara na e-mejl adresu razvoj@mpn.gov.rs sa naznakom „Nacrt zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje”.

Tribina na kojoj je predstavljen Nacrt zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje održana je u Rektoratu Univerziteta u Beogradu, 9. maja, od 14 do 16 časova.

Na e-mejl adresu razvoj@mpn.gov.rs poslato je ukupno 12 formulara sa, primedbama, sugestijama i predlozima na Nacrt zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje

U javnoj raspravi dostavljanjem formulara učestvovali su predstavnici Univerziteta Privredna akademija Novi Sad, Građevinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Pravnog fakulteta Univerziteta Union, Fakulteta za pravne i poslovne studije dr Lazar Vrkatić, Advokatske komore Srbije i Advokatske komore Beograda i Društva konzervatora Srbije.

Ministarstvo je razmotrilo sve načelne i pojedinačne primedbe, sugestije i predloge iznete tokom javne rasprave i dostavljene putem formulara.

Najveći broj primedbi, sugestija i predloga na Nacrt zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje, odnosio na način predlaganja profesija od posebnog interesa i uticaj podzakonskih akata koji bi se doneli na osnovu ovog zakona na uslove za obavljanje profesija koje su propisane važećim propisima.

Imajući u vidu iznete predloge, primedbe i sugestije, izvršeno je dodatno preciziranje odredbi koje se odnose na obim ovlašćenja za donošenje podzakonskih akata na osnovu Nacrta zakona, kao i odredbi kojima je regulisan odnos ovog zakona za važećim zakonima kojima su uređene određene profesije od posebnog interesa za Republiku Srbiju.

Nisu prihvaćenje primedbe koje se odnose na:

- pribavljanje mišljenja od odgovarajuće ustanove čiji je osnivač Republika ili Autonomna pokrajina u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa, s obzirom na to da je ovakvo rešenje preuzeto iz Nacrta zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija ali i zbog toga što se obrazovni profili i studijski programi za sve profesije od posebnog interesa realizuju na ustanovama čiji je osnivač država (Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave), a tek poneke na ustanovama u privatnom vlasništvu. Takođe, država ima obavezu da u ustanovama čiji je osnivač realizuje obrazovne profile i studijske programe koji predstavljaju uslov u pogledu formalne kvalifikacije za obavljanje profesija od posebnog interesa čak i kada takvi programi nisu finansijski isplativi i zahvetvaju neki vid subvencionisanja, dok se to takvo ponašanje ne može očekivati od ustanova u privatnom vlasništvu.

- rok za donošenje podzakonskih akta je godinu dana, ali je važenje zakona oročeno danom početka primene zakona kojim će se urediti regulisane profesije i priznavanje profesionalnih kvalifikacija jer će njime u naš zakonodavni okvir biti implementirana Direktiva o profesionalnim kvalifikacijama, koja će i biti osnova nakon čega će oblast profesija od posebnog interesa oblast uređivati na osnovu tog zakona. Pod primenom zakona kojim će se urediti regulisane profesije i priznavanje profesionalnih kvalifikacija, podrazumeva se donošenje potrebnih podzakonskih akata za njegovu primenu kako ne bi nastao pravni vakum u postupcima za utvrđivanje uslova za obavljanje profesija od posebnog interesa.

10. KOJE ĆE SE MERE TOKOM PRIMENE ZAKONA PREDUZETI DA BI SE OSTVARILO ONO ŠTO SE DONOŠENJEM ZAKONA NAMERAVA

Radi primene ovog zakona nadležna ministarstva će doneti podzakonske akte kojima će utvrditi:

- 1) nadležna ministarstva podneće predlog za uvrštavanje profesija od posebnog interesa iz njihove nadležnosti na Listu profesija od posebnog interesa, koju utvrđuje Vlada.
- 2) uslove u pogledu minimuma potrebnih kompetencija, što će podrazumevati konsultovanje i aktivno angažovanje odgovarajućih obrazovnih ustanova, stručnih tela i drugih organizacija i pojedinaca koji se bave profesijom od posebnog interesa.
- 3) sastav i način rada nadležnog tela za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa. Prilikom određivanja sastava nadležnih tela nadležna ministarstva će se uzimajući u obzir njegovu nadležnost, angažovati lica iz oblasti u kojoj se obavlja profesija od posebnog interesa, koja su kompetentna da na osnovu dokumentacije procenjuju ispunjenost uslova za obavljanje određene profesije i vrše proveru znanja.
- 4) naknada za podnošenje zahteva za utvrđivanje uslova – nadležna ministarstva po stupanju na snagu ovog zakona, odrediće ili opštu taksu iz Zakona o republičkim administrativnim taksama ili će pokrenuti inicijativu za dopunu ovog zakona kako bi se propisala odgovarajuća taksa za podnošenje zahteva.

Podzakonski akti u nadležnosti Vlade

Podzakonski akt	Pravni osnov	Rok za donošenje
Lista profesija od posebnog interesa u Republici Srbiji	Član 3. stav 1.	Godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

Podzakonski akti u nadležnosti ministarstva

Podzakonski akt	Pravni osnov	Rok za donošenje
Minimum potrebnih kompetencija koje se stiču odgovarajućim obrazovanjem i dodatnim stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem za obavljanje profesionalne delatnosti koje omogućuju pristup profesiji od posebnog interesa	Član 4. stav 2.	Godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona
Sastav i način rada nadležnog tela za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje profesije od posebnog interesa.	Član 4. stav 3.	Godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač zakona – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,
Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,
Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
Potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma
/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Predlogom zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje uređuje se oblast koja je u Evropskoj uniji regulisana Direktivom 2005/36/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 7. septembra 2005. godine o priznavanju profesionalnih kvalifikacija (tekst značajan za EEP, „Službeni list EU“, L 255, od 30.9.2005.)

Donošenjem i primenom Zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija obezbediće se potpuna usklađenost sa navedenom Direktivom Evropskog parlamenta.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

DA

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

DA

Evropska komisija dala je komentar da države članice moraju poštovati granice uspostavljene pravom Evropske Unije, posebno u pogledu slobode osnivanja, slobode pružanja usluga i principa proporcionalnosti. Naglašeno je da države članice moraju osigurati da se ciljevi od javnog interesa adekvatno identifikuju u regulisanju profesionalne delatnosti, za postojeće i prilikom uspostavljanja novih regulisanih profesija, kako bi se osiguralo da je propis proporcionalan postizanju tih ciljeva, posebno s obzirom na činjenicu da regulisanje profesija utiče na profesionalni pristup i mobilnost između država članica.

Predlogom zakona o profesijama od posebnog interesa za Republiku Srbiju i uslovima za njihovo obavljanje nisu obuhvaćeni komentari Evropske komisije, s obzirom da će ovaj zakon prestati da važi momentom ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju.

Donošenjem i primenom Zakona o regulisanim profesijama i priznavanju profesionalnih kvalifikacija, koji će se primenjivati od ulaska Republike Srbije u Evropsku uniju, obezbediće se potpuna usklađenost sa regulativom Evropske unije u oblasti priznavanja profesionalnih kvalifikacija.